

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7 / 9931

G.K. 20

Sayı : B.17.0.SGB.0.10.00.00 - 610 - 4829 - 20783
Konu : Soru Önergesi

- 11.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Hülya GÜVEN tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/9931 Esas Nolu yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı (... sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Hülya GÜVEN'e Ait 7/9931 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

6 Temmuz 2012 tarihinde boşanma davası açtığı komiser eşi tarafından tabanca ile vurularak öldürülen polis memuru Gülşah (Karakaya) Karakafa'ya ilişkin olarak, basında çeşitli haberler yer almıştı.

Haberlere göre komiser Ümit Karakafa ile 4 yıl önce evlenen ve Tokat'ta yaşamaya başlayan ve görev yapan polis memuru Gülşah Karakafa, eşinden şiddet görmesi nedeniyle yaklaşık 7 ay önce eşinden ayrı yaşamaya başlamış, daha sonra Gülşah Karakafa'nın talebi üzerine kendisinin tayini Ankara'ya, kocasının tayini ise Eskişehir'e çıkarılmıştır. İddiaya göre, Ümit Karakafa'nın ayrı yaşadığı eşini telefonla arayarak rahatsız etmeye başlaması nedeniyle, Gülşah, kocası hakkında savcılıktan tedbir kararı alınması için başvuruda bulunmuştur. Gülşah Karakafa 6 Temmuz sabahı işe gitmek üzere Ankara Batıkent Turgut Özal Mahallesi'ndeki evinden çıkarak 2 kadın meslektaşı ile servis beklerken, yanlarına gelen Ümit Karakafa'nın silah tehdidi ile diğer 2 kadın polisi uzaklaştırdığı ve eşi Gülşah Karakafa'yı boşanma davasını geri çekmesi için tehdit etmeye başladığı belirtilmiştir. Gülşah Karakafa tarafından reddedilince de, 4 el ateş ederek eşini öldürmüş, daha sonra Ümit Karakafa kendi kafasına ateş ederek intihar etmiştir.

Polis memuru Gülşah Karakafa'nın yakınları, olay gününden iki gün önce Gülşah Karakafa ile babası Necdet Karakaya'yı tehdit ettiği için, Ümit Karakafa hakkında Savcılığa suç duyurusunda bulunduklarını ve koruma talep ettiklerini belirterek, olay günü koruma taleplerinin de henüz onaylanmamış olduğunu dile getirmişlerdir.

Yakınları Polis memuru Gülşah Karakafa'nın Tokat'ta görev yaptığı sırada da eşi tarafından şiddet gördüğünü, bunun üzerine şikâyetle bulunduğunu, bundan dolayı Ümit Karakafa'nın Tokat'ta silahına el konulduğunu belirtmişlerdir. Daha sonra Gülşah'ın geçici görevle Ankara'ya atandığını, Ümit Karakafa'nın ise Eskişehir'in Sivrihisar İlçesine tayininin çıktığını ve giderken tekrar silahlarının verildiğini belirtmişlerdir. Ümit Karakafa'nın Gülşah Karakafa'yı Ankara'ya geldiğinden beri tehdit ettiğini anlatan yakınları, Ümit Karakafa'nın psikolojik hasta olduğunu belirtmişlerdir. Amirinin gelişen olaylar nedeniyle ablası Gülşah Karakaya'ya 5 gün izin verdiğini belirten kardeş Melisa Karakaya, ancak sonra amirin karar değiştirerek Gülşah Karakaya'yı tekrar göreve çağırdığını ifade etmiştir. Olay gününden iki

gün önce Gülşah Karakaya ile babası Necdet Karakaya'yı tehdit ettiği için de, Ümit Karakafa hakkında Savcılığa suç duyurusunda bulunduklarını ve koruma talep ettiklerini anlatan kardeş Melisa Karakaya, olay günü koruma taleplerinin henüz onaylanmamış olduğunu dile getirmiştir. "Devlet kendi polisine koruma talep edemiyorsa, o amir izin vermiyorsa onun arkasında bir şey vardır. Bir polis memuru psikolojik olarak rahatsızken, bu kadar karısını döverken, tehdit ediyorken hala görevini yapıyorsa biz kimlere emanetiz bilmiyorum. Bir polis memurunun böyle bir aile içi geçimsizliği olduğunda doktora gönderirler. Göndermemişler büyük bir ihtimalle ki hala görevine devam ediyordu. Ablam polisten kendini koruyamadı. Devletimiz, ablamı koruyamadı. Amiri 2-3 günlük izin veremedi." demiştir.

Yine yakınları, Gülşah'ın, 6 aydır eşi Ümit Karakafa'dan tehdit aldığını, ilk kavgada Ümit'in Gülşah'ın ağzına silah dayadığını, boşanma aşamasında da Gülşah'ı tehdit ettiğini anlatarak, "Ümit'in Tokat'ta silahı alınıyor. Eskişehir Sivrihisar'a tayini çıkınca silahı geri veriliyor, nedenini öğrenmek istiyoruz" demişlerdir. Yine, Gülşah Karakafa'nın verilen izni keserek neden göreve çağrıldığını öğrenmek istediklerini de belirtmişlerdir.

10/7/2012 tarihinde yürürlüğe giren 'Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planında (2012-2015) bir önceki eylem planı kapsamında şu faaliyetlerin uygulanmış olduğu belirtilmektedir.

"Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Projesi Protokolü" 2006 yılında İçişleri Bakanlığı ile imzalanmış ve yaklaşık 45.000 polisin eğitimi gerçekleştirilmiştir.

"Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Yargı Mensuplarının Rolü Projesi Protokolü" Nisan 2009'da Adalet Bakanlığı ile imzalanmış, 326 Aile Mahkemesi Hâkimi ve Cumhuriyet Savcısının eğitimi tamamlanmıştır.

İçişleri Bakanlığı ile Ekim 2009'da imzalanan İşbirliği Protokolü ile ise ülke genelindeki tüm polis merkezlerinde "Aile İçi Şiddet Olayları Kayıt Formu" kullanılmaya başlanmıştır. Aynı Protokol kapsamında "Kadına Yönelik Aile içi Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Eğitimler Uzman Eğitici Yetiştirme Projesi" yürütülmüş 23 polis memurunun eğitimi sağlanmıştır."

SORU 1: Emniyet Genel Müdürlüğü, Mahkeme ve Savcılık makamının görevlerini yerine getirmediikleri ve adeta Gülşah KARAKAFA'nın ölümüne zemin hazırlandığı göz önüne alındığında, Protokoller çerçevesinde yargı mensupları ve polislere verilen eğitimin sonuçları Bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?

CEVAP 1: Emniyet Genel Müdürlüğü ile 2006 yılında imzalanan "Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Projesi Protokolü"nün süresi iki yıl olup, 2008 yılı sonu itibarıyla Protokol kapsamındaki çalışmalar tamamlanmıştır. Ekim 2009'da imzalanan "Aile İçi Şiddet Mağdurlarına ve Mağdur Çocuklara Yönelik Verilen Hizmetlerin Kurumsal Kapasitesinin Artırılması ve İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Protokol" kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü ile imzalanan ilgili Protokol kapsamındaki

eğitim programlarının, Emniyet Teşkilatında sürekliliğinin sağlanması amacıyla, eğitici personel arasından seçilen bir gruba üst düzey uzmanlık eğitimi verilmiştir.

Aile Mahkemesi hakimi ile aynı yerlerde görev Cumhuriyet savcılarına yönelik “Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Yargı Mensuplarının Rolü Projesi Protokolü” ise Nisan 2009’da imzalanmış olup, protokol kapsamındaki çalışmalar Mart 2010 itibariyle tamamlanmıştır.

Eğitimlerin devam ettiği süreçte, protokolün tarafı olan kurumlarla eğitim durum değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiş; ayrıca değerlendirme formları aracılığıyla eğitime katılan kamu görevlilerinin de eğitimlere ilişkin görüşleri alınmıştır. Her üç protokol kapsamında yürütülmüş olan eğitim çalışmaları tamamlanmıştır.

SORU 2: 6284 sayılı Kanun yürürlükte olmasına rağmen uygulamada isteksiz mi davranılmaktadır? Kanun’un 3, 4, 5, 8 ve 10 uncu maddeleri yeterince açık değil midir?

CEVAP 2: Bilindiği üzere 6284 sayılı Kanun 20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kanun’un yürürlüğe girmesinin ardından Bakanlığımız tarafından Kanun’un tanıtılması amacıyla Nisan-Haziran 2012’de 16 ilde, çevre illerdeki ilgili görevlilerin de katılımlarıyla, seminerler düzenlenmiştir. Söz konusu seminerlerle 81 ilde, şiddete maruz kalan kadınlara doğrudan hizmet sunan kamu kurum/kuruluşlarında çalışan personele ulaşılması amaçlanmıştır. Gerçekleştirilen toplantılarda edinilen izlenimler, uygulamaya ilişkin görüş ve öneriler devam etmekte olan yönetmelik hazırlık çalışmalarında da değerlendirilmektedir.

Öte yandan, Kanunun uygulanması hakkında yönetmeliğin yürürlüğe girmesine kadar olan dönemde, uygulamaya açıklık getirmesi ve uygulayıcılara yol göstermesi amacıyla 19.04.2012 tarih ve 2012/13 sayılı “6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanması” konulu Bakanlık Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile il ve ilçe müdürlükleri ile mülki amir ve kolluk görevlilerinin Kanun kapsamındaki sorumluluk ve görevlerini ne şekilde yerine getireceği düzenlenmiş, ayrıca tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesi ve uygulanmasına yönelik veri toplamak amacıyla iki adet form geliştirmiştir. Halihazırda il müdürlükleri bünyesinde uygulanmasına başlanmış olan formların tanıtımı ve uygulanmasına ilişkin olarak bir eğitim programı da düzenlenmiştir.

Bu kapsamda uygulama, Kanun ve yayımlanan genelge hükümleri çerçevesinde devam etmektedir.

SORU 3: Şiddet mağdurunun şiddet uygulayan hakkında tedbir kararı alınması için başvurmasından kararın uygulanmasının başlamasına kadar olan sürenin en aza indirilmesi için Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?

CEVAP 3: 6284 sayılı Kanunun ilgili hükümleri gereğince Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinin, merkezler kuruluncaya kadar İl Müdürlüklerinin, gerekli hâllerde tedbir

kararının alınması ve uygulanmasına yönelik başvuruda bulunma görevi bulunmaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüklerimiz konuya ilişkin ihbar ve şikayetlere ilişkin işlemlerin en hızlı şekilde yerine getirilmesine gereken özeni göstermektedir.

Öte yandan Bakanlığımızca yayımlanan "6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanması" konulu Bakanlık Genelgesi ile ilgili birimlere de gereken işlemlerin en hızlı şekilde yerine getirilmesi konusunda sorumluluk verilmektedir.

SORU 4: Tedbir kararının gecikmesi veya koruma verilmemesi nedeniyle şiddet mağdurunun hayatını kaybetmesi ile ilgili olarak Bakanlığınızın mülki idare amiri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Hakim ve Savcılara cezai tedbirler uygulanmasını düzenleyecek çalışması var mıdır?

CEVAP 4: Türk Ceza Kanunun 257 nci maddesi gereğince "görevi kötüye kullanma" suç olarak düzenlenmiştir. Öte yandan mülki idare amiri, hakim ve savcıların denetimi de farklı yasal mevzuat hükümlerine tabidir.

SORU 5: Kadına şiddetin önlenmesi ile ilgili kanun çıktığı halde, şiddetin azalma değil artış gösterdiği görüldüğüne göre, nedenlerinin araştırılması için meclis araştırma komisyonu kurulmasını ya da konuda verilen araştırma komisyon kurma tekliflerini desteklemeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 5: 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından ikincil mevzuat çalışmaları başlatılmıştır. Bu kapsamda: "Konukevleri Yönetmeliği" çalışması tamamlanmış olup, "KOZA Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Yönetmeliği", "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulama Yönetmeliği" çalışmaları ise devam etmektedir. Ayrıca, yine Kanunun gerekliliklerinden hareketle "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Elektronik Destek Sistemi Pilot Uygulaması" 18 Ekim 2012 tarihinde başlatılmıştır.

Gerek sebepleri gerekse sonuçları açısından çok boyutlu bir sorun alanı olan kadına yönelik şiddete ilişkin bir artış olup olmadığının bilimsel araştırmalarla ortaya konulması ayrıca bu konudaki mevcut durumun incelenmesinde şiddete ilişkin farkındalığın, dolayısıyla görünürlüğün arttığı gerçeğini dikkatten kaçırmamak gerekmektedir. Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele alanında önemli yenilikler getiren, şiddet mağdurlarının şiddetten korunmasına ve şiddetin önlenmesine yönelik kapsamlı ve etkin tedbirler içeren söz konusu Kanun yaklaşık sekiz aylık bir süredir yürürlükte olup, bu süre içerisinde Kanunun sonuçları hakkında bir yargıya varmak mümkün görünmemektedir.

Bununla birlikte “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması”nın yenilenmesi çalışma takvimimizde yer almakta olup kadına yönelik şiddete ilişkin yaşanan değişimleri söz konusu araştırma sonuçlarıyla ölçmenin mümkün olacağı düşünülmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan “Kadına Yönelik Şiddet Veri Tabanı/Sistemi Oluşturulmasına İlişkin Etüd Projesi” kapsamında da konuya ilişkin sürekli veriye ulaşılabilmesi mümkün olacaktır.